

Uchwała nr XV/136/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego
w projekcie uchwały budżetowej Gminy Stoszowice na rok 2023

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Stoszowice na rok 2023.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający na podstawie przedłożonego 15 listopada 2022 r. projektu uchwały budżetowej Gminy Stoszowice na rok 2023 ustalił, co następuje:

1. W projekcie uchwały zaplanowano następujące wielkości:
  - dochody budżetu w kwocie 52.361.982,56 zł, w tego dochody bieżące w kwocie 25.696.482,10 zł i dochody majątkowe w kwocie 26.665.500,46 zł,
  - wydatki budżetu w kwocie 69.814.002,36 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 29.045.410,94 zł i wydatki majątkowe w kwocie 40.768.591,42 zł,
  - deficyt budżetu w kwocie 17.452.019,80 zł,
  - przychody budżetu w łącznej kwocie 18.999.000 zł pochodzące z kredytu (17.980.000 zł), niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (800.000 zł), wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. (219.000 zł),
  - rozchody budżetu w łącznej kwocie 1.546.980,20 zł z tytułu spłat pożyczek i kredytów.
2. Deficyt budżetu zaplanowano sfinansować przychodami pochodzącymi z kredytu i wolnych środków, których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p., oraz niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach. Wymienione źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 u.f.p.
3. Różnica między dochodami bieżącymi (25.696.482 zł) a wydatkami bieżącymi (29.045.410,94 zł) jest wielkością ujemną i wynosi 3.348.928,84 zł. Przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., zaplanowano w kwocie 1.019.000 zł. Przy tym zachowano wymóg wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927), zgodnie z którym: „W latach 2022–2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach”.

4. W 2023 r. zaplanowano dochody z tytułu rozliczenia podatku VAT z poniesionych w 2023 r. wydatków związanych z inwestycją dotyczącą budowy inkubatora przedsiębiorczości wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Stoszowicach w kwocie 4 mln zł. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej dochody z tego tytułu są szacunkowe i zależą głównie od działań urzędu skarbowego. Należy zauważyć, że dochody te są dochodami bieżącymi, a ich niewykonanie może w sposób istotny wpłynąć na wielkość wskaźnika jednorocznej relacji określonej po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 u.f.p., co może doprowadzić do niezachowania tej relacji w latach kolejnych. Ponadto w przypadku niewykonania tych dochodów na założonym poziomie konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu.

Z projektu wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązań z tytułu kredytu, będących źródłem sfinansowania planowanego deficytu, spowoduje wzrost zadłużenia Gminy w 2023 r. z przewidywanej na koniec 2022 r. kwoty 15.629.980,20 zł do kwoty 32.063.000 zł. W okresie spłaty długu, założono w latach 2023–2038 możliwość zastosowania wyłączeń, o których mowa w art. 243 ust. 3 i 3a u.f.p. W latach objętych prognozą (2023–2038) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (wskaźnik spłaty wynosi 10,71%, przy dopuszczalnym wskaźniku wynoszącym odpowiednio 11,03% z uwzględnieniem planu na III kw. 2022 r. i 11,61% z uwzględnieniem przewidywanego wykonania 2022 r.). Zachowanie przez Gminę relacji w latach 2023–2026, 2029 i 2030 uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych.

Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w okresie spłaty długu istotny wpływ będzie miało wykonanie wyniku operacyjnego (różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi), dochodów z tytułu sprzedaży majątku i możliwość zastosowania ustawowych wyłączeń. Założono, że latach 2024–2038 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się w kwotach od 2,0 mln zł do 6,2 mln zł, przy planowanym na 2023 r. deficycie operacyjnym na poziomie 3,4 mln zł (przewidywane wykonanie nadwyżki operacyjnej w 2022 r. — 1,5 mln zł). W 2023 r. zaplanowano dochody z tytułu sprzedaży majątku w wysokości 3.398.500 zł (w tym 2.993.000 zł z tytułu sprzedaży gruntów przeznaczonych na inwestycje w Wałbrzyskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej). Należy zauważyć, że tak planowana wielkość dochodów z ww. tytułu istotnie wpływa na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia, a jej uzyskanie — w kontekście wykonania lat ubiegłych — budzi wątpliwości. Wykonanie dochodów z tytułu sprzedaży majątku w 2023 r. na poziomie niższym od planowanego niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki i może być również przyczyną naruszenia w 2024 r. relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., obliczonej w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy. Wskazuje się na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą. W 2023 r. należy w szczególności monitorować poziom wykonania planowanych dochodów ze sprzedaży majątku. W przypadku braku ich realizacji wynik operacyjny powinien być zrealizowany na poziomie umożliwiającym pokrycie ewentualnego ubytku w dochodach budżetu z tego tytułu.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający wyraża pogląd, że sfinansowanie deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023 przychodami pochodzącymi z kredytu oraz środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., nie spowoduje przekroczenia ustawowo określonych granic zadłużenia, jeżeli realizacja prognozowanych wielkości budżetowych zapewni zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka